

setmanari de comunicació

directa

Especial primer aniversari // 18 d'abril de 2007

www.setmanaridirecta.info

Gratuit

Edu Bayer i Arnau Bach

Un any posant la Directa

p.4 **Entrevista a Noam Chomsky**

L'analista polític Noam Chomsky parla sobre els perills d'Internet i la sobreinformació en una entrevista concedida a la DIRECTA.

p.2 **Articles de Mònica Terribas, Matthew Tree, DAVID FERNÁNDEZ, RAIMUNDO VIEJO, ESTHER SANCHO, JORDI MARTÍ I RICARD VILAREGUT**

p.6 **La contrainformació, del contestador automàtic a Internet**
GUIA PRÀCTICA DE LA INFORMACIÓ LLIURE

p.7 **Com es fa la Directa?**
COMPTE ENRERE D'UN COMPROMÍS SETMANAL

Mònica Terribas. Periodista /opinio@setmanaridirecta.info/

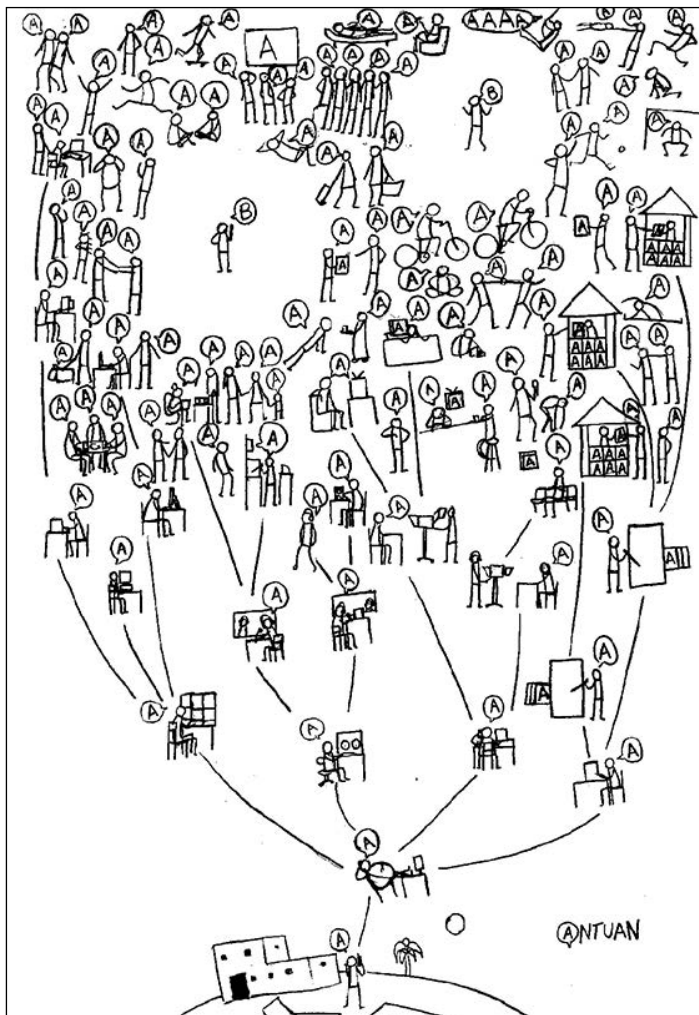
El periodisme emmandrit i al servei de l'amo

Podria ser que en aquests moments el debat sobre la llibertat d'expressió estigués mal enfocad. Fa uns mesos, vivíem preocupats per si les caricatures de Mahoma havien generat la ira d'una part de la comunitat musulmana. Discutíem, aleshores, si el fet de ser conscients que per alguns creients musulmans representar Mahoma era una heretgia ens impedia fer-ne dibuixos a la resta que no compartim aquesta creença. Aquest debat va resoldre's de manera inequívoca als tribunals i va guanyar la llibertat d'expressió de la publicació belga. Quins serien els límits, si no hagués estat així? Qualsevol creença particular es convertiria en possible barrera a l'expressió pública. Però, dic que em sembla que en aquests moments la discussió està mal enfocada perquè estem més atents al que es publica, que al que no es publica, i potser preguntar-nos per què determinades qüestions no arriben mai als mitjans de comunicació ens donarà la clau per entendre de quina manera maniobren, avui, les barreres a la llibertat d'expressió. D'entrada, per ser lliure, s'ha de tenir consciència que es vol la llibertat que no es té, i aquest pot ser un punt de partida per explicar-se l'absència, sovint, de determinades informacions.

El pitjor enemic de la llibertat d'expressió és no disposar de la informació i no ser-ne conscient: el desconeixement del que passa en el nostre entorn. Cada vegada tenim, efectivament, més mitjans de comunicació, més finestres,

però els continguts d'aquestes finestres estan ocupats, d'una banda, pels que generen més vendes i audiències i, d'una altra, pels proveïdors oficials –agències i els gabinets de comunicació d'empreses i institucions. Qualsevol petit negoci, públic o privat, té un encarregat de premsa, generalment periodista, que fabrica els missatges que després, de manera similar, reproduïxen els mitjans. Així, a poc a poc, anem construint un ofici emmandrit, on els periodistes són més reproductors que investigadors. Rodes de premsa, comunicats, declaracions i conferències de premsa sense preguntes són les fonts habituals sobre les quals es tradueix aquest món anomenat 'informació'. No és que els periodistes tinguin menys inquietud inquisidora, que potser també, sinó sobretot que existeix una relació perversa entre fonts i mitjans. Les fonts han après a donar –ja prefabricats– titulars fets i impactes directes que, en general, els mitjans utilitzen directament i no questionen. Per tant, el problema rau en els objectius i les estratègies de les empreses periodístiques, uns objectius que els principals proveïdors d'informació han sabut captar i servir.

Els mitjans de comunicació contracten, dissenyen i programen amb la finalitat d'assolir guanys abans que continguts que generin més coneixement de la realitat. Cada vegada que un mitjà es planteja un canvi ho fa per arribar més, i més ràpidament, al que sovint ja s'anomenen

Antuan

clients –més que no pas audiència o lectors–, encara que per aconseguir-ho calgui simplificar el missatge, convertir arguments en croquis i xifres o convertir en notícia una cinta de videoaficionat. Per tant, les empreses periodístiques han invertit l'ordre de prioritats: "fer negoci explicant el món", i no "explicar el món tot

fer negoci". No és estrany, doncs, que ens trobem que hi ha notícies que arriben als mitjans de comunicació majoritaris, quan fa setmanes que corren pels confidencials o per webs alternatives. Si ningú en parla, deu ser per alguna cosa, i això fa que, sistemàticament, hi hagi realitats silenciades o infrapublicades i

d'altres sobre les quals llegim el mateix, setmana sí setmana no.

En aquesta manera de fer periodisme, la llibertat d'expressió podria tenir una amenaça evident: no s'explica perquè no es busca, i no es busca perquè no es paga per buscar, sinó per reproduir, per copiar, per comprovar només que els gabinets de premsa no ens venen gat per llebre. Els mitjans de comunicació s'esmercen en fer plantejaments originals de la informació, portades que criden l'atenció, desplegaments que demostrin que estem tècnicament a l'última –en alta definició i en *high tech*– i, des de les direccions empresarials, no es vol perdre ni un dia de marcar terreny (des de les xifres) a l'altre. Investigar, aprofundir i fins i tot descartar vol dir temps. I aquest temps de recerca d'una informació inèdita pocs mitjans de comunicació estan disposats a pagar-lo. Podem dir el que volem, però tendim a dir tots el mateix amb paraules i imatges diferents, perquè explicar coses diferents implica mitjans i riscos que cada vegada resulten més difícils d'esgarrapar a l'empresa. No som en un temps on imperin les censures, ni on els telèfons es despenguin per minvar la nostra llibertat. Els mecanismes s'han sofisticat: ara, la dinàmica dels negocis ja fa aquesta feina tota sola. Potser cal prendre consciència d'aquesta manera de limitar i escanyar la llibertat d'expressió, quan no som conscients que no tenim a l'abast els mecanismes per ser del tot lliures per expressar el que passa. ☹

Matthew Tree. Periodista /opinio@setmanaridirecta.info/

Escolteu-me bé, que només diré això una vegada

L'altre dia vaig conèixer un jove irlandès que havia començat a treballar com a tècnic de so per a la Xarxa de Televisions Locals i, al cap d'una estoneta, vam començar a parlar dels mitjans d'aquest país i el del costat (o, si preferiu, la resta de l'Estat) i em va dir com n'estava, de sorprès, que no hi havia cap mitjà que no escombrés cap a casa, políticament parlant: tots els diaris, televisions i ràdios estaven molt, però molt influïts pels partits polítics, de manera que era gairebé impossible buscar una notícia purament periodística, és a dir, mínimament objectiva, enlloc.

He de dir que, a aquestes alçades, m'hi he acostumat, a aquestes olors polítiques que impregnen l'aire de les oficines de tots els

diaris i totes les ràdios i totes les televisions d'aquest país, de manera que les dono per descomptat i fins i tot no m'importen massa, perquè m'han ensenyat a dissimular per poder dir –dins els límits de les meves possibilitats– el que vull dir, encara que vagi totalment en contra de la ideologia dominant del mitjà en qüestió. Així mateix, he trobat que és possible publicar socialment prookupa, com ara *Descobrir Catalunya*; parlar de Catalunya com si es tractés d'un país si fa no fot independent al diari, força espanyolero, *El Periódico de Catalunya*; i criticar els antisionistes de pensament esclerotitzat a les pàgines de la DIRECTA. Tothom –absolutament

tothom– s'omple la boca amb el terme llibertat d'expressió, si creu que la seva, de llibertat d'expressió, està amenaçada o senzillament no existeix. Els catalans que van a Madrid per queixar-se de la xenofòbia intraestatal de la COPE; Barcelona Televisió, que no dóna cap espai als col·lectius llibertaris; la revista satírica *El Triangle*, que qualifica el partit populista i monotemàtic Ciutadans d'ultradretà, per posar tres casos, tots han estat acusats d'enemics de la llibertat d'expressió pels afectats respectius.

La paraula que se sol emfatitzar, per cert, és llibertat –tan bonica que és– i, per tant, no es presta gaire atenció a l'altra meitat de l'equació: l'expressió. Però,

justament, el problema amb els mitjans sovint no és la llibertat –en comparació amb Rússia o el Sudan, per exemple, hi ha bastant de llibertat, tot i que n'hi podria haver molta més–, no, el problema és que sovint hi ha massa gent, dins i fora dels mitjans, que senzillament no sap expressar-se.

Expressar-se no només vol dir tenir una idea molt clara del que vols dir sinó, també, de com vols dir-ho; vol dir evitar tòpics suadisims, siguin del color polític que siguin (el nacionalisme excloent basc, la globalització capitalista, la sostenibilitat ecològica, els grupuscles antisistema); vol dir saber incloure un bri d'humor –o específicament d'ironia–, fins i tot a l'hora de parlar dels temes més

seriosos. Vol dir totes aquestes coses i moltes més. I francament, em sembla –i no sóc l'únic– que ni als mitjans conservadors, ni als d'esquerres, ni als castellanocèntrics, ni als catalanocèntrics, ni als convencionals, ni als alternatius, no hi ha prou que s'expressi suficientment bé per captar el nostre interès, fins i tot –o sobretot– si no compartim en absolut les opinions expressades.

Fins que això no canviï, doncs, els mitjans continuaran fent pudor d'influències polítiques, perquè és així com poden garantir una mínima fidelitat entre aquells lectors, o oients, o telespectadors a qui els fa patxoca l'olor política que traspua cada mitjà; i això és cert tant si parlem de TV3 com si parlem de *Solidaridad Obrera*. Si no s'hi expressen coses prou interessants, la gent es conformarà amb la ferum que li ve més de gust. Com els gossos, vaja. ☹

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits ADSL
 Dipòsit Legal: GI-1528-2005
 c/Juan Ramón Jiménez núm. 22, 08902
 Hospitalet de Llobregat
 www.setmanaridirecta.info
 directa@setmanaridirecta.info
 Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

Àrees de treball de Directa:
 redaccio@setmanaridirecta.info
 fotografia@setmanaridirecta.info
 il.lustracio@setmanaridirecta.info
 disseny@setmanaridirecta.info
 subscripcio@setmanaridirecta.info
 distribucio@setmanaridirecta.info
 publicitat@setmanaridirecta.info

AQUEST NÚMERO S'ENVIA A IMPREMTA EL 16 D'ABRIL

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS. Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- **Reconeixement.** Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- **No comercial.** No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.
- **Sense obres derivades.** No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
- **Quant reutilitzeu o distribuïu l'obra,** heu de deixar ben clar els termes de la llicència de l'obra. Algunes d'aquestes condicions pot no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o altre limitació reconeguda per llei no queda afectat per l'anterior.

Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonCommercial. Per a veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

David Fernández

Politovskaya, Couso, Dink, Huertas, Pórtulas

Hi ha els trets dels fills de Putin contra Anna Politovskaya, assassinada per aixecar acta de la crueltat i l'horror de la tortura al Caucas. I hi ha el nostre Javier, tots els Cousos d'arreu, assassinats a tots els hotels Palestina del món. I hi ha Juanxo Rodríguez, assassinat pels marines a Panamà el llunyà 1989. I Hrant Dink, mort abans d'ahir per denunciar el genocidi armeni, mentre els policies que detenien el seu assassí s'hi feien fotos celebrant la gesta necròfila i lliberticida. I hi ha el cadàver d'Egunkaria. I hi ha en Rubianes perquè tots som Lorca encara ("Hay cosas encerradas dentro de los muros que, si salieran de pronto a la calle y gritaran, llenarían el mundo"). I hi ha el pres

Bastim encara el territori alliberat de la llibertat d'expressió

Mumia Abu-Jamal –"resistir-se al sistema no és una bogeria, el que és una bogeria és no fer-ho". I la presa Núria Pórtulas. Disposem de la fórmula Huertas Claveria dels nostres barris per no desistir mai –rigor, humilitat, curiositat, compromís i voluntat–. Hi ha l'Ovidi, i en Barnils i la Maria Mercè, tots tres tres voltes rebels, ordint la trama. I també hi ha en Jean Jaurés, fundador de *L'Humanité*, que abans d'esclatar la I Guerra Mundial escrivia: "el valor consisteix en cercar la veritat i dir-la, en no tolerar la llei de la mentida que passa". L'endemà d'escriure-ho, els que fan i manen les guerres van assassinar-lo. Per no tolerar la mentida. O sigui que tenim l'Anna i en Huertas, en Javier Couso i el nostre Federico (García Lorca), l'Ovidi i en Mumia, la Maria Mercè i tu. Que a cada engruna de cada paraula, bastim encara el territori alliberat de la llibertat d'expressió. Urgent com esguard i eina, necessària en aixopluc i dignitat, solidària en barricades i paraules. Que es defensa coma rere coma, posant punts a les is i arruinant els monòlegs sòrdids del Poder a cada instant. ☺

Ricard Vilaregut

/opinio@setmanaridirecta.info/

El poder de la comunicació

No, el títol d'aquest article no és extret d'una conferència del semiòleg Sebastià Serrano, és més aviat una evidència, una constatació amb infules de ser axioma. I com que la comunicació és poder, el Poder, que no té un pèl de tonto, aposta per la comunicació. Així de fàcil i així

de clar. Ho diu el sociòleg Castells: "no és que la política només operi en els mitjans de comunicació, però sí que, a les societats democràtiques, el procés polític es decideix, essencialment, als mitjans de comunicació". I com que impedir la llibertat d'informació fa lleig

El procés polític es decideix, essencialment, en els mitjans de comunicació

–i amb Internet ja és quasi impossible–, ara la qüestió és col·locar els temes del Poder a l'agenda dels *mass media*, per aplicar-los o bé per crear climes favorables a impulsar ordenances cíviques. I quan, pel que sigui, s'escapen temes que no volen o no agraden, llavors s'haurà de

ser prou ràpid per enforçar-ho d'una determinada manera, a fi que les molèsties siguin mínimes. I així, com aquell que no vol la cosa, el poder de la comunicació es va convertint en la comunicació del Poder. I vet aquí un gat, vet aquí un gos, que aquest conte ja s'ha fos. ☺

Raimundo Viejo Viñas

/opinio@setmanaridirecta.info/

La centralitat de la informació avui

Ouè marca la diferència entre el valor del cost de producció d'un CD (tot just uns cèntims) i el disc del grup de moda (un bon grapat d'euros)? La resposta és alhora senzilla i complexa. La resposta senzilla diu: l'organització de la informació. La resposta complexa entén la centralitat de la informació en la variant sistèmica dins la qual avui s'organitza la (re)producció de la societat: el semiocapitalisme.

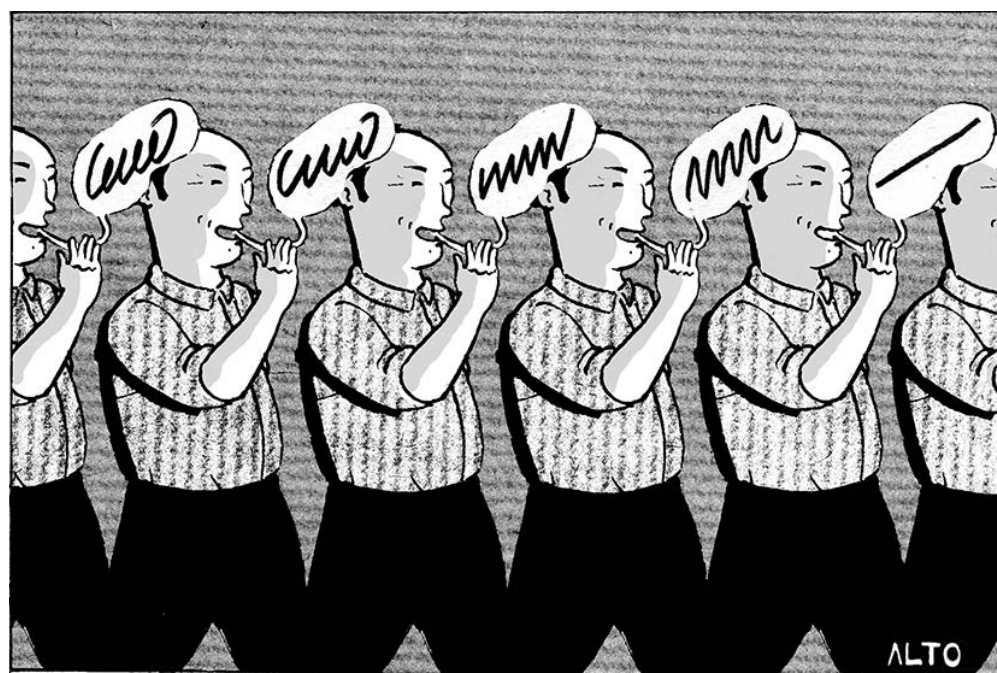
En efecte, el maneig de la informació es troba al centre de la resposta capitalista al desafiament dels moviments socials dels anys seixanta.

El maneig de la informació es troba al centre de la resposta capitalista al desafiament dels moviments socials dels anys seixanta

Aquests moviments van escapar, en el seu moment, dels espais de la disciplina

–la fàbrica, la llar, la universitat...– i van forçar el capitalisme a readaptar-se al seu poder constituent.

Privatitzant les tecnologies comunicatives creades pels moviments (Microsoft), el semiocapitalisme intenta capturar les subjectivitats productives. El control del desig, del món de la vida, ha esdevingut, així, la seva prioritat immediata. Curtcircuitant la nostra infoesfera, construir fluxos de comunicació recombinants i alternatius ja no és qüestió d'un simple opinar: és l'alliberament mateix del poder de la multitud. ☺

Alto

Jordi Martí Font

/opinio@setmanaridirecta.info/

Contrainformació? Infectació

A Burxa, Contrainfos, Ordint la Trama, Catalunya, Solidaridad Obrera, Paraules per la Pau, Masala, Polémica, Rojo y Negro, L'Accent, L'Avanç, La Rosa dels Vents, Rescat, Estel Negre, Males Herbes, Antisistema, El Vocero Disidente, La Veu de la Terra, Ajoblanco, Lluita, La Veu del Carrer, Fent Xarxa, Al Besòs, La Pau, El Triangle, Userda, Illacrua, Qualsevol nit..., @ les Trinxeres..., Infousurpa, Cultura Obrera, Docència, ONG, Libre Pensamiento, Har Far, Multitud, Utopia i Realitat, Pimiento Verde, Metro de Paper, Paso a Paso, El Borinot, Sicília Libertaria, Le Combat Syndicaliste,

Anarcoterritoris, La Campana, Entrebastadors, Ateus de Catalunya, Beltza, Boltxe, Emergències, Xarxa Feminista, El Jardí de l'Anarquia, Infograma, Mallon, Arrels, La Corbella, Emergències, Panòptico, Canijín, Ca la Dona, El Viejo Topo, Ardi Beltza, Diagonal, La Talaia, Eima, Rescaldos, Al Margen, A Rachas, Llibertat, Revolta Global, Arbetaren, Ambafada, Pragma, Umanità Nova, La Cabota, El Gat Verd, Libres y Salvajes, Bichel, La Llamada del Cuerno, Ribera Neta, La Lupa, Diari de la Pau, El Timbal, Salamandra, Soca i Arrel, Lo Riu, Al Vent, Vis a Vis, Anta, Kale Gorria, Setze de Març, Vendaval, Natur Vida,

La Kanonada, València Llibertària, Cierzo Libertario, La Tramuntana, Diagonal, Notícia Confederal, El Pèsol Negre, Lo Gargall Fer, Espai de Llibertat, Panxampla, Lambda, Parrac, Opcions, Materials de Treball, Cultura, Escola Catalana, El Full de la Bici, CNT, Rels, La Lletxa A, Antropos, L'Esquerda, El Abrevadero, El Correo Libertario, Etcétera, El Ecologista, L'Escltxa, Mujeres Preokupando, Le Monde Diplomatique, Recerca Autònoma, Icària... i moltes altres en paper que no recordo, em deixo, no lleigeixo o no conec. Ah, i la DIRECTA, és clar. ☺

A l'Estat espanyol hi ha expressions directament perseguides i silenciades. Aquí, encara es tanquen diaris i es demana presó i multes a ciutadans lliures per dissentir

espanyol, a més de competir en el mercat d'idees –que sempre ens desbanca a favor dels poderosos–, el cert és que hi ha expressions directament perseguides i silenciades. Aquí, encara es tanquen diaris i es demana presó i multes a ciutadans lliures per dissentir de la santa unitat territorial de l'Estat. Encara més, es persegueixen formacions polítiques ja no pel que diuen, sinó pel que no diuen, que és com una mena de censura preventiva de la més recargolada. I no són pas gratuïtes, ni la censura directa ni la que es practica des de la llibertat de mercat: el poder hi posa el preu i a nosaltres ens tocar pagar o callar. ☺

L'ENTREVISTA // NOAM CHOMSKY. ANALISTA POLÍTIC, LINGÜISTA I ESCRIPTOR

“Cal ser conscients dels perills d'Internet”

Bruno Simone

És la consciència crítica del món. L'analista polític Noam Chomsky (Filadèlfia, EUA, 1928) ha esdevingut més conegut per la seva faceta d'activista social que no pas per les seves aportacions en el camp de la lingüística, disciplina de la qual és professor emèrit a l'Institut Tecnològic de Massachussets (MIT). Al llindar dels vuitanta anys, segueix essent la veu de referència a l'hora de cercar les esquerdes del discurs oficial sobre els mitjans de comunicació i d'aportar elements per construir alternatives d'informació crítica i lliure. “Sóc una persona difícil per les entrevistes, m'aclaparen amb moltes demandes, i acaba essent una impossibilitat física intentar respondre'n només una petita part”, respon Chomsky a la petició de la DIRECTA d'entrevistar-lo per correu electrònic. “He escrit algunes breus respostes a les primeres preguntes del vostre qüestionari”. Són aquestes.

Helena Olcina / Roger Palà

Durant el segle XX, els grans grups corporatius s'han fet amb el control dels mitjans de comunicació tradicionals (ràdio, televisió i premsa). Guanyaran la batalla pel control d'Internet?

Ja n'estan intentant prendre el control, amb gran varietat de mecanismes, molts d'ells ja explorats per alguns analistes, com per exemple Edward Herman i Robert McChesney, *The Global Media*, publicat fa uns anys [editat en castellà per Càtedra, *Los medios globales*, 1999]. Si tindran èxit depèn, com sempre, de la força i la dedicació dels moviments populars decidits a sostenir i promoure la llibertat.

Ens diuen que vivim a l'era de la informació. Tot i les múltiples fonts, estem més ben informats avui?

La realitat és que sempre se'ns aclapara amb informació i això pot resultar paralitzant i pot conduir a la desinformació. Internet amplifica molt aquest símptoma, tant en els aspectes nega-

tius com en els positius. És per això que ens exigeix més cura i esforços per fer un ús intel·ligent de les vastes oportunitats que proporciona la xarxa, sense caure en la paràlisi.

“Els mecanismes de control moderns són més fràgils: és més fàcil resistir la publicitat que la tortura”

Internet és un mitjà de comunicació veritablement lliure?

S'apropa a l'ideal de mitjà de comunicació lliure en molts sentits però, malgrat tot, hi ha aspectes que matisen aquesta afirmació, alguns tan elementals com les restriccions a l'accés en alguns països. Els blocs i les pàgines web com Indymedia tenen el valor afe-

git de donar als individus la capacitat de decidir per ells mateixos. A més, fan accessible a tothom una gran varietat de fonts i opinions. Personalment, utilitzo Internet principalment per a recerques d'allò que em sembla significatiu i no perdo el temps en recerques aleatòries. Però cadascú ha de trobar els seus propis camins.

És fidedigne, però, la informació que trobem a la xarxa?

Com en el cas de la ciència, la riquesa de la informació, per ser útil, exigeix desenvolupar l'habilitat d'extreure allò que és significatiu. Per això, es necessita una estructura adient per la comprensió i l'anàlisi. No parlo d'una estructura immòbil que no es pugui modificar a força d'aprenentatge, sinó d'una que sigui prou rígida per proporcionar directrius útils. És improbable que una persona tota sola aconsegueixi aquestes subtils habilitats per ella mateixa. Com també passa en la investigació científica, interactuant amb moltes d'altres sí que podria.

La sobreinformació genera ríament desinformació?

Fa uns anys, uns joves estudiant fundar una associació per cercar i cendi de la biblioteca d'Internet amb l'argument que si la quantitat de material que acumulava hagés viscut, la investigació científica seria tornat impossible. Es tractava d'un lament que no d'una crítica però no deixaven de tenir un valor. Un aspecte molt positiu és que, però, és que s'ha convertit en un fenomen inestimable per l'aprenentatge i recerques dels actius. La banda, genera conductes que podrien acostar-se a comportaments sectaris, especialment en un context que està atomitzada i desil·lusionada amb manca de formes d'acció i d'acció constructiva.

“Hauriem d'evitar el terme propagandista i 'antiglobalitzador”

Quines són aquestes actituds?

Per exemple, algú pot publicar amb un contingut fora del març. Per exemple, una denúncia que no ha fet experiments a Mali amb armes que provoquen apatia. Algú pot llegir i sumar-s'hi: “Sí, i ho he vist a Nevada també, no exactament drogues que provoquen apatia i obediència al poder”. Desentenen amb conductes que només s'aprecien, immunes a l'anàlisi crítica i denúncia, tot generant respostes a qualsevol possible problema només serveix per socialitzar els individus. Es tracta d'actituds que des de les sectes, que no són útils per la interacció dels individus. Internet no és l'única porta a aquestes actituds, que poden afectar als individus i moltes vegades per als sistemes de poder. Vien, així, l'energia de l'activisme realment amenaçaria els sistemes. D'exemples, n'hi ha molts. Internet ofereix oportunitats il·luminoses i, inevitablement, també porta perills, dels quals hauríem de ser conscients.

Vostè i Eduard S. Herman parlen sobre el concepte de la “tortura del consens”. D'això, què en pensen? Aquest consens i la manera que el fabrica són avui més vulnerables que llavors? Aquesta força no la podem controlar d'una manera simple. En ge-

t”

a necessà-
diants van
celebrar l'in-
Alexandria,
quantitat de
gués sobre-
ífica s'hau-
actava més
celebració,
n bri de raó.
d'Internet,
en una eina
tge, organ-
vistes. D'al-
es que po-
ortaments
na societat
lusionada, i
l'organiza-

vitar

stic
ació”

nds?

car un text
normal, per
la CIA està
mb drogues
altre el pot
estan fent a
ment amb
ntia, però sí
nvolupar-se
l'autorefor-
ca i a l'evi-
tes blinda-
objecció,
r paranoies
tituds típi-
o són gaire
activistes.
ca oberta a
en ser noci-
beneficio-
er, que des-
ivisme que
eus interes-
molts més.
ts merave-
mbé com-
riem de ser

van teorit-
“manufac-
ò ja fa vint
quinària
és forts o
s?
m mesurar
neral, quan

les lluites populars guanyen més lliber-
tat i oportunitats, els centres de poder
busquen maneres noves de minar-les i
canalitzar-les cap a les direccions que
prefereixen. Crec que els mecanismes de
control moderns són més fràgils: és més
fàcil resistir la publicitat que a les cam-
bres de tortura. Però són necessàries
dedicació, comprensió i, per sobre de
tot, comunitats d'interacció i resistència.

**El moviment antiglobalitzador és
realment la gran esperança per a la
transformació social?**

Hauriem d'evitar el terme de propagan-
da “antiglobalitzador”. Ningú no s'opo-
sa a la integració internacional, la
comunicació i el suport mutu. Si com-
parem el Fòrum Social Mundial (FSM) i
el Fòrum Econòmic Mundial (FEM), tro-
bant-se alhora, el FSM mereix el terme
“proglobalització” molt més que el
FEM. El Fòrum Social reuneix gent de
tot el món i de formes de vida molt
diverses, amb una gamma molt àmplia
d'interessos i compromisos, dedicada a
la integració internacional, que valora
els drets humans i no les concentra-
cions de poder privat. Per això, el siste-
ma doctrinal els descriu com “antiglo-
balitzadors”, reservant el terme
“globalitzadors” per les multinacionals.
Per això, aquest mateix sistema adopta
el terme “Tractat de Lliure Comerç” per
imposar “acords” internacionals que no
són acords, com a mínim pel que fa als
ciudadans que habiten els països que en
resulten afectats. Hauriem d'anar amb
compte de no implicar-nos en aquests
termes de propaganda i engany.

**“L'autèntic
moviment per la
globalització porta
la llavor de la
primera veritable
internacional, el
somni de l'esquerra”**

**Cap on camina aquest moviment
social global? Serà cooptat per la
socialdemocràcia?**

Ningú pot pronosticar com es desenvol-
uparà l'autèntic moviment de globalit-
zació. Aquest moviment porta les llavors
de la primera veritable internacional, el
somni de l'esquerra i els moviments de
treballadors des dels seus orígens mo-
dernes. La manera adequada de nodrir
aquestes llavors i que puguin créixer és
una qüestió de voluntat i dedicació.
Aquestes qüestions són per l'acció, no
per l'especulació. ☺

Comunicació global: Qui és qui?

☞ Sergi Picazo

El món dels mitjans de comunicació
ha quedat absolutament trans-
format per l'allau de fusions
d'empreses després de la desregulació
del mercat, les innovacions tecnològi-
ques i les grans operacions financeres.
Aquest procés, iniciat a principis dels
anys noranta, ha acabat deixant el
control de la informació en mans
d'un grapat de grans grups multimèdia.
Entorn als gegants de Hollywood,
van sorgir les grans empreses de
comunicació a escala mundial:
els nord-americans AOL-Time Warner,
Disney-ABC, Viacom-CBS amb
Paramount, l'australià News Corp amb
Fox i, finalment, el japonès Sony amb
Columbia. En un segon nivell, la llista
dels grans s'eixampla amb Berterlsman,
TCI, Vivendi-Universal, Polygram
(Philips) i NBC (General Electric).

Un exemple per il·lustrar com
arriben a ser de poderosos és el cas
del grup de Rupert Murdoch, el
magnat de News Corp., que està
present a cinquanta-dos països de
quatre continents i té 800 empreses.
Ell solet és l'amo de televisions com
la Fox (EUA), Sky (Regne Unit) i Star
(Àsia), l'editorial Harper Collins, diaris
com *The Times*, *The Sun* o *The New
York Post* i, a més a més, uns quants

equips de beisbol i futbol, entre d'altres.
A Catalunya i a la resta de l'Estat
espanyol, el panorama comunicatiu
està igualment concentrat en poques
mans. A banda dels mitjans públics,
les televisions privades que es veuen
al país pertanyen, en el fons, a quatre
o cinc persones. Són les que, en últim
terme, decideixen el que veiem a la
pantalla i el que no veiem. Antena 3
TV és propietat de Planeta Agostini,
és a dir, de la família Lara (més del
30% de les accions), i dels alemanys
Berterlsman (17%). Tele 5 és de
l'expresident italià Silvio Berlusconi:
Mediaset, la seva companyia de
comunicació, disposa de més del 50%
d'accions de la cadena. I, finalment,
Sogecable, copropietària de Cuatro
o de Canal+, pertany al grup Prisa i
Telefónica, que està abandonant poc
a poc la seva inversió mediàtica.

La premsa i la ràdio augmenten el
nombre de propietaris de mitjans de
comunicació, però tampoc en massa
mesura. Els grups més importants,
i únics, són Prisa (*El País*, Cadena SER
i Ona Catalana), Unedisa (*El Mundo*),
Zeta (*El Periódico*, *Interviú*, *Sport*),
Godó (*La Vanguardia*, *Rac-1*, *Mundo
Deportivo* o l'antiga City TV), Planeta
(*Onda Cero*, *La Razón*, *Avui* i *ADM*),
Recoletos (*Marca*, *Expansión*, *Qué!*) i
Correo (*ABC*, *El Correo* i *Punto Radio*).

Noam Chomsky i la Guerra Civil

☞ Sergi Picazo

Chomsky, com a bon militant anarquista, té
un gran coneixement sobre la Guerra Civil
i la revolució social viscuda a Catalunya
entre 1936 i 1937. El seu llibre *Objectivity and
liberal scholarship* per la dictadura franquista
pel capítol dedicat a la Guerra Civil Espanyola.
En un dels seus últims llibres traduïts al castellà,
La objetividad y el pensamiento liberal.
*Los intelectuales de izquierda frente a la guerra
de Vietnam y a la Guerra Civil Española* (Atalaya,
2005), Chomsky analitza el tema amb gran detall
i exposa la seva visió política sobre el conflicte.
Aquest és un extracte del seu treball.

**“La Guerra Civil Espanyola és un dels
esdeveniments crucials de la història moderna”**

**“La relació d'aleshores entre l'Estat espanyol
i les grans potències internacionals era, en molts
aspectes, similar a la dels països que ara diem
del Tercer Món. Així doncs, en alguns aspectes,
els esdeveniments de la Guerra Civil preludeien
el que ens portarà el futur, ja que les revolucions
del Tercer Món arrenquen de socarrel la societat
tradicional, amenacen la dominació imperial,
exacerben les rivalitats entre les grans potències
i posen el món perillosament a prop d'una
guerra”.**

**“L'anàlisi posterior sobre la revolució
popular que va tenir lloc a Catalunya és enganyós
i, en part, bastant injust. L'absència d'objectivitat
és adoptada pels intel·lectuals liberals (i també
pels comunistes) davant dels moviments
revolucionaris que són espontanis i escassament
organitzats, però que sorgeixen per donar
resposta a les profundes necessitats i als ideals
de les masses desposseïdes”.**

**“En els mesos que van seguir a la rebel·lió
franquista del juliol de 1936, va tenir lloc a gran
part de la geografia espanyola –sobretot a
Catalunya i Aragó– una revolució social amb
un potencial sense precedents fins aquella data.
Hi mancava una ‘avantguarda revolucionària’
i semblava bastant espontània. Els seus agents
van ser les masses de treballadors agrícoles i
urbans que van dur a terme una transformació
radical de les condicions socials i econòmiques,
que va persistir amb èxit fins que va ser
esclafada per la força”.**

**“La revolució era ‘apolítica’ en el sentit
que els seus òrgans d'administració i poder no
formaven part del govern republicà central i,
fins i tot, després que alguns dirigents anarquistes
entressin al govern el gener del 37, els comitès
de defensa, les col·lectivitats agrícoles i
industrials i la nova organització social va
seguir el seu curs d'una manera independent.
Tanmateix, aquesta fase de la revolució social
general no va poder ser consumada”.**

**“En resum, el període que va des de l'estiu
de 1936 fins a mitjan de l'any 1937 va ser un
temps de revolució i contrarevolució: la revolució
va ser, en gran mesura, espontània, amb una
participació massiva de camperols i obrers
anarquistes i socialistes; la contrarevolució
va ser dirigida pels comunistes, i el Partit
Comunista va representar progressivament
l'ala dreta de la República”.**

**“Aquesta extraordinària revolució social
sembla haver caigut en l'oblit. El drama i
el dolor de la Guerra Civil no s'han dissipat,
però no hi ha pràcticament cap referència a la
revolució popular que va transformar la societat
catalana i espanyola d'aquell moment”.**

INTERNET I LA REVOLUCIÓ DE LA CONTRAINFORMACIÓ

Del contestador automàtic a la pàgina web

Enric Borràs Abelló /observatorimijtjans@setmaridirecta.info/

Avui dia, qui vol saber què passa al seu voltant més enllà del que diuen els mitjans tradicionals té força opcions, si sap on buscar. Les ràdios lliures continuen la tasca endegada ja fa dècades, hi ha desenes de col·lectius que fan butlletins locals repartits per tot el país, setmanaris com aquest mateix, murals periòdics, revistes, webs de notícies, i fins i tot canals de televisió tradicionals o a través d'Internet. És cert que la informació alternativa –la que no es deixa les parts més fosques del sistema ni s'oblida dels moviments socials– encara té molts aspectes per resoldre, però cal dir que el panorama ha canviat molt respecte als últims quinze o vint anys i, en aquest canvi, Internet i les noves tecnologies hi han jugat un paper molt destacat.

A la segona meitat dels anys vuitanta, per exemple, la via principal de contrainformació eren les ràdios lliures i alguns fanzines. Pot ser que les coses comencessin a canviar amb l'aparició de l'Agència de Notícies Alternativa a Barcelona, un col·lectiu que funcionava d'una manera diferent: amb contestadors automàtics. Segons explica Iñaki García, que formava part de l'Agència, "hi havia dos números de telèfon: un d'entrada i un de sortida". Quan algú tenia una notícia, "trucava al número d'entrada i l'enregistrava al contestador automàtic". Els membres de l'Agència escoltaven els missatges, els redactaven i els enregistraven al contestador del número de sortida. Quan algú volia sentir les

notícies, només havia de trucar al número de sortida per escoltar-les. El sistema es va fer servir com una mena d'informatiu per a les ràdios lliures i fins i tot va ser un precedent de l'actual *Contra-Infos*, perquè les notícies s'imprimien en un butlletí setmanal que s'enviava per carta i es penjaven en alguns locals.

Les noves tecnologies han jugat un paper clau en la transformació del panorama de la informació alternativa

De llavors ençà ha plogut molt. Iñaki García diu que, a l'Agència de Notícies Alternativa, van fer servir el primer ordinador que van aconseguir com una mena d'arxiu per guardar-hi les notícies, però aviat aquestes màquines van prendre més importància.

► **'Està tot fatal'**
Amb l'arribada del nou segle les propostes d'informació crítica s'amplifiquen i es perfeccionen. Hi ha hagut experiències temporals com *Està tot Fatal* –l'any 2002, arran de la campanya contra el Banc Mundial–, *Altaveu* –l'any 2003, en motiu de la campanya contra l'Europa del Capital– i el *Diari de la Pau* –en motiu de la

invasió d'Iraq–. També s'han consolidat experiències com *Illacrua*, els butlletins *ContraInfos* i *InfoUsurpa*, *Ràdio Pica*, *Ràdio Bronka* o *Contrabanda*; però també han aparegut molts projectes nous i les ràdios s'han adaptat a les noves tecnologies. *Ràdio Pica* va ser la primera que va emetre per Internet, aviat s'hi van sumar les altres dues i els ordinadors van entrar als estudis per connectar-los amb el món. Per exemple, segons diu en Jonny de *Ràdio Bronka*, arran del darrer esclat de violència repressiva a Oaxaca (Mèxic) van poder connectar el seu senyal amb les emissions per Internet d'una ràdio universitària mexicana que havien pres els estudiants. "Així, les ones de la freqüència modulada de *Ràdio Bronka* retransmetien en directe el que passava a Mèxic".

L'eclosió d'Indymedia
A tot plegat cal sumar-hi portals com els de la xarxa Indymedia. El més antic dels Països Catalans va ser el de Barcelona, que va néixer el 2001, poc més d'un any després que aparegués el primer Indymedia a Seattle. Més tard s'hi van afegir les versions de València, La Plana, Andorra i Alacant. Altres webs d'informació crítica són www.elsud.org, www.lavanc.org –web del periòdic valencià *L'Avanç*– o www.iberinfo.net.

Internet no només és una nova font d'informació, sinó també de comunicació: publicacions com la *DIRECTA* serien molt més difícils de fer sense el correu electrònic, les llistes de distribució, els blocs... Tot un espai ple de possibilitats on queda molt de camí per recórrer. ☺

Contrainforma't a:

RÀDIO

RÀDIO BRONKA 104.5FM (Bcn Nord) i 104.45FM (Bcn Sud i Hospitalet)
CONTRABANDA 91.4FM (Barcelona)
RÀDIO LÍNEA IV 103.9FM (Barcelona)
RÀDIO PICA 96.6FM (Barcelona)
RÀDIO 90 101.4FM (Olot)
RÀDIO BARRAKA 103.1FM (Terrassa)
RÀDIO KAOS 90.1FM (Terrassa)
RÀDIO KLARA 104.4FM (València)
RÀDIO MALVA 105.0 FM (València)

INTERNET

www.elsud.org
www.lavanc.org
www.supportponent.net
www.alacant.indymedia.org
www.andorra.indymedia.org
www.barcelona.indymedia.org
www.laplana.indymedia.org
www.valencia.indymedia.org

TELEVISIÓ

La Tele (Barcelona, canal 52 UHF)
Pluràlia TV (pluralia.tv)

AGÈNCIES DE NOTÍCIES

iberinfo.net
annanoticies.com

PREMSA ESCRITA

L'Avanç. Informació lliure del País Valencià. www.lavanc.org

L'Accent. Periòdic popular dels Països Catalans. www.laccent.info

Illacrua. Actualitat i alternatives. www.illacrua.cat

Contra-Infos. Butlletí setmanal de contrainformació. www.sindominio.net/zitzania

Info Usurpa. Butlletí setmanal de contrainformació. http://usurpa.squat.net

El Pèsol Negre. Publicació llibertària de l'Alt Llobregat i Cardener. www.pesolnegre.tk

La Burxa (barri de Sants de Barcelona) www.barrisants.org

Ordint la Trama (Sabadell) www.ordintl trama.com

RÀDIO BRONKA Vint anys de resistència a les ones

Tot just aquest mes, *Ràdio Bronka* celebra el vintè aniversari amb tota mena d'activitats, des d'un taller de *podcast*, a una trobada de membres de ràdios lliures, concerts o fins i tot un torneig de futbol. En vint anys, la ràdio ha passat de ser un mitjà de comunicació local a dirigir-se a tota la ciutat. Durant una etapa fins i tot va aconseguir tenir cobertura a tota la ciutat de Barcelona i més enllà, i un dels reptes actuals de l'emissora és tornar a arribar a tots els carrers de la ciutat. Els membres de *Ràdio Bronka*, però, temen el pas definitiu a la *Ràdio Digital*, previst entre el 2011 i el 2015, perquè podria deixar-los sense freqüència per emetre.

WWW.RADIOBRONKA.INFO

ILLACRUA Quinze anys d'alternatives

La revista mensual *Illacrua* va néixer l'abril de 1992, poc abans de l'operació Garzón. Tot i que d'entrada s'anomenava *Cruilla*, va haver de canviar el nom a causa d'una demanda de l'editorial amb el mateix nom. La publicació volia ser una veu per a les alternatives dels moviments socials als Països Catalans i ho continua essent: ha passat del centenar de subscriptors que tenia d'un bon principi, al miler que té ara mateix. Per celebrar el seu quinze aniversari, el mes de juny, *Illacrua* publicarà un número especial que farà un repàs de l'evolució dels moviments socials, però mirant cap al futur, amb articles d'activistes com l'Enric Duran, l'Arcadi Oliveres, el David Fernández o la Mònica Sabata.

WWW.ILLACRUA.CAT

Fent la Directa. Cronologia d'un compromís setmanal

Al llarg dels darrers dotze mesos, per la DIRECTA el gran repte ha consistit a confiar en les seves pròpies possibilitats com a mitjà de comunicació alternatiu i a creure's i fer creure als altres el rigor de les seves credencials i la viabilitat del projecte. I ho ha fet, més enllà de l'embranchada dels primers números, consolidant-se en aquest temps com una alternativa informativa dins el panorama comunicatiu català. Passat un any –temps prudencial suficient– i amb aquella aposta inicial honestament conso-

lidada, sembla un bon moment per fer balanç i per comparar amb tothom els detalls del petit miracle col·lectiu que fa possible –setmana rere setmana– l'aparició d'un nou número de la DIRECTA.

La periodicitat setmanal, que s'ha convertit en un tret prou distintiu de la DIRECTA, també ha suposat la creació d'una rutina productiva complexa, solidària i, sobretot, necessàriament ràpida. La suma de múltiples esforços individuals desinteressats, aplicats a les diferents fases productives del procés,

és el que realment ha fet possible que la DIRECTA sortís setmanalment al carrer: les reunions ordinàries de llançament, les hores a la redacció, la relació entre les corresponalsies, el tancament, la feina dels correctors, la tasca de l'equip de gestió econòmica, les assemblees generals extraordinàries... i un llarg etcètera de petits esforços esmerçats a fer viable el projecte comunicatiu que és la DIRECTA, entre els quals no es pot obviar el paper indispensable de les gairebé 600 persones subscriptes amb què ja compta aquesta publicació. PAU CORTINA

FOTOGRAFIA: Ruido

Ser on passa la notícia. Un fotògraf de la DIRECTA cobrint un dels actes de la campanya per la Vivenda Digna a Barcelona. La voluntat de ser al lloc de la notícia i d'elaborar les informacions amb els nostres propis recursos i fonts d'informació és una de les prioritats. Això requereix de tota una xarxa de col·laboradors i corresponals arreu del territori, que poc a poc es va ampliant i es va fent més rigorosa.

Reunió de llançament, dimecres, 21 h, Espai Obert. Amb aquesta reunió comença una nova DIRECTA. Els coordinadors de cada secció plantegen els temes que poden compondre el nou número, i es discuteix l'enfocament que se'ls donarà. S'apunta el possible editorial del número, que escriurà un redactor diferent cada setmana.

A la redacció d'Hospitalet de Llobregat, polígon de La Provençana. Correctora i maquetador comenten la posada en pàgina dels temes del número. Des de la redacció, es coordina la feina amb les corresponalsies, col·laboradors i redactors d'arreu del territori. Els textos s'aniran col·locant en pàgina a mesura que avança la setmana, i amb un límit fixat el vespre de diumenge.

Dilluns, 21 h, Reunió de tancament. Es defineixen els continguts de la portada, s'aprova l'editorial i s'acaben de coordinar temes pendents de lligar. A dalt, un fotògraf fa els últims retocs a una imatge, abans de col·locar-la a la pàgina corresponent. L'equip de fotografia té un pes específic pel valor que dona la DIRECTA a la informació gràfica com a element diferencial.

La notícia fresca. L'equip dedicat a la gestió és tan fonamental com la mateixa tasca de redacció. Coordinar les relacions amb els subscriptors, portar al dia els comptes de la publicació, controlar els ingressos a través de la publicitat... En aquest cas, la instantània ens remet al moment en que la publicació acaba d'arribar de la rotativa el dimecres al matí.

La DIRECTA arriba als lectors. La distribució és l'etapa final del procés. Mitjançant el correu ordinari, s'envien els setmanaris dels i les suscriptores. L'enviament als punts de venda depèn d'una empresa de missatgeria privada i, també, del voluntarisme de redactors, amics i col·laboradors del mitjà, que la fan arribar a la seva ciutat, poble o barri.

'Hem decidit no deixar-nos convèncer'

Foto original: Carola Pagani/Ruido

Subscriu-te a la *directa*

Per 60 euros l'any pots rebre la Directa a partir d'ara i durant un any

NOM I COGNOMS _____

ADREÇA _____ CODI POSTAL _____

POBLACIÓ _____

TELÈFON FIXE I/O MÒBIL _____ CORREU ELECTRÒNIC _____

SUBSCRIPCIÓ NORMAL (60 EUROS) _____ ALTRES QUANTITATS (SI VOLS CONTRIBUIR AMB UNA QUANTITAT EXTRA, INDICA-LA) _____

FORMA DE PAGAMENT

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA NÚMERO DE COMPTE (20 XIFRES) _____

NOM DE LA PERSONA TITULAR _____

ALTRES FORMES DE PAGAMENT: SI PREFEREIXES PAGAR LA SUBSCRIPCIÓ PER MITJÀ D'UN INGRÉS O D'UNA TRANSFERÈNCIA O EN EFECTIU, O TENS

QUALSEVOL QÜESTIÓ QUE VULGUIS CONSULTAR, CONTACTA AMB LA DIRECTA.

ENVA AQUESTA BUTLLETA A: JUAN RAMÓN JIMÉNEZ 22, 08902 HOSPITALET DE LLOBREGAT

TAMBÉ PODEU FER ARRIBAR LES VOSTRES DADES A TRAVÉS DELS TELÈFONS DE LA DIRECTA, PER CORREU ELECTRÒNIC O PER MITJÀ DE LA PÀGINA WEB.

TELÈFONS 935 270 982 / 661 493 117. CORREU ELECTRÒNIC: subscripcio@setmanaridirecta.info WEB: www.setmanaridirecta.info